

Forum Beneficiale, Sive Quæstiones & Responsa Canonica

Materiam De Beneficiis Universam Ex Beneficialistarum tam antiquorum, quàm recentiorum placitis complectentia. Opus methodo novâ, & clarâ in tres digestum Partes ... accuratè, ac copiosè instructæ

De Vacatione, Amissione, Et Extinctione Beneficiorvm ...

Leuren, Peter

Coloniæ Agrippinæ, 1704

134. An pariter incompatibilia sint difformia, v. g. dignitas & Canonicatus, beneficium curatum & simplex &c. in eadem Ecclesia, seu sub eodem tecto, vacetque eorum præhabitu ipso jure per ...

[urn:nbn:de:hbz:466:1-74494](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-74494)

quibus locis principalem dignitatem obtineas habet duas prabendas, vel duplicem portionem Canonicalem, una non est proprie Canonialis; sed habetur solum pro quodam jure & beneficio temporali. Quin &, ut de suo addit Garc. n. 203. neutra illarum sit prabenda proprie Canonialis; nec conferatur duplex titulus beneficii, sed unus, nempe ipsius dignitatis cum duplici reditu, prabenda, seu portione temporali, quae dein exemplificat n. 213. & 214.

Quaestio 121. Num igitur per dispensationem Episcopi, aut saltem consuetudine, potissimum immemoriali, induci possit, ut quis in eadem Ecclesia habeat duo pariformia simplicia, v. g. duos simplices Canonicius seu prabendas?

Respondeo negativè. Garc. loc. cit. n. 124. citans Lambert. de jure patr. l. 2. p. 1. a. 509. 6. Hojed. p. 1. c. 20. nu. 3. & c. Pirh. de prab. nu. 141. Garc. n. 184. uti & Pirh. expressè loquens de consuetudine immemoriali, & citans pro hoc gl. in c. literas, de concess. prab. ubi ait, quod talis consuetudo magis censenda sit corruptela: tum quod prabenda sunt in Ecclesia, tot Canonici sint constituendi. Abb. in cir. c. literas. n. 2. & AA. communiter: item Gomez. de expectativ. n. 44. Duenn. reg. 71. n. 5. & c. consuetudo siquidem talis, quae ex radice ambitionis procedere solet, tendit in diminutionem cultus divini, praebetque occasionem negligendi administrationem rerum Ecclesiasticarum, adeoque tendit in grave detrimentum Ecclesiae. Pirh. loc. cit.

Quaestio 122. An, & qualiter vacet prabatum, etiam simplex ad obtentionem alterius uniformis in eadem Ecclesia?

Respondeo vacare ipso jure. Castrop. tr. 13. de benef. d. 6. p. 3. §. 6. n. 5. Azor. loc. cit. q. 3. citans Cardin. Abb. in cir. c. literas. Lamb. p. 1. l. 2. q. 7. n. 1. Rebuff. in concord. Rubric. de mandat. Apost. §. 1. Garc. nu. 182. dicens ipso jure vacare, etiam jure antiquo, juxta c. literas. Clem. ult. de prab. c. 1. de consuet. in 6. & citans quamplur. Paris. l. 3. q. 1. n. 121. cum communi. Quia, esto, ex munere & residentia sint compatibilia; attamen quia jure ipso mutuo se excludunt ex cir. c. literas. & clem. fin. ipso jure sunt incompatibilia, & obtento secundo vacat primum ipso jure. Castrop. loc. cit. quin & si utrumque retinere praesumpseris, vacat utrumque ipso jure ex decreto Trid. sess. 7. c. 4. Castrop. loc. cit.

Quaestio 123. In specie an, & qualiter duae Capellaniae in eadem Ecclesia censentur uniformis & incompatibilia beneficia?

Respondeo: duo altaria in eadem Ecclesia, quae dantur in titulum, seu duas Capellaniae sub eodem rectore esse beneficia incompatibilia tanquam uniformia, & non posse simul teneri absque dispensatione Papae, & per asecutionem secundi vacare primum, tenet Garc. cit. c. 5. n. 221. citans Dominic. in c. 1. de consuetud. in 6. n. 14. & Franc. ibid. n. 8. Fub. de visitatione. l. 2. c. 11. n. 9. (qui etiam ait, non posse in eo dispensare Episcopum, & procedere in hoc casu Trid. sess. 7. c. 4.) & plures Rotae decisiones in Toletan. Capellania, quas fuse re-

citatur à num. 222. tradit nihilominus in contrarium Nav. conf. 16. & 22. de prab. duo altaria seu Capellaniae in duobus altaribus ejusdem Ecclesiae, quamvis uno eodemque generali nomine Capellaniae dicantur, non esse tamen re ipsa beneficia uniformia ad effectum incompatibilitatis, si habeant diversa & separata onera & munia, v. g. ut in uno altari in septimana bis celebretur, & in altero ter aliis diebus: secus si instituta ad unum eundemque finem, ad eadem onera, munia seu officia, & unam congregationem. Navarrum sequuntur Castrop. loc. cit. n. 5. Mand. de signat. gratia. tit. de dispens. ad beneficia sub eodem rectore v. ad duo, Zerol. in pr. Ep. p. 2. v. beneficium. §. 13. Zechus. de rep. Eccles. c. de beneficiis. n. 4. & de beneficiis & pensionibus. c. 7. n. 4. Prosper de Augustin. & c. quos citat Garc. n. 225. sequitur item Gonz. gl. 10. n. 34. & hanc Navarr. sententiam probabiliter esse, idque saltem licitum esse, si consuetudo sit recepta, ut unus Capellanus duas hujusmodi Capellaniae in eadem Ecclesia habeat; quarum altera non est sufficiens ad sustentationem Capellaniae; & sic posse etiam rectorem seu Parochum alicujus Ecclesiae praeter Rectoriam suam, seu beneficium curatum simul retinere Capellaniae in eadem Ecclesia existentem, ait Pirh. de prab. n. 138. citans Laym. Theol. mor. tract. 2. c. 8. n. 7. & eundem Nav. conf. 16. n. 1. qui etiam consil. 22. de prab. n. 2. addit, quod vi consuetudinis immemorialis possit quis etiam tales Capellaniae in eadem Ecclesia retinere una cum dignitate vel officio, quod obtinet; si dignitas vel officium illud non sit sufficiens ad decentem sustentationem, quin & Garc. ipso nu. 226. ait hanc Navarr. sententiam videri servari in aliquibus Hispaniae partibus, praesertim in Episcopatu Abulensi, dum obtinentur saepe ab uno duae tales Capellaniae in eadem Ecclesia sine Papa, imò etiam sine Episcopi dispensatione. Et ut ait num. 228. quamvis stante, quod sint beneficia uniformia, consuetudo in contrarium non erit habenda in consideratione, uti nec dispensatio Episcopi, sicut nec Nuncii, utpote qui contra Concilia & Canones dispensare non potest: verum tamen, ut ait n. 229. cum non sit jus clarum, esse beneficia uniformia, consuetudo tenendi in eadem Ecclesia duas hujusmodi Capellaniae sine dispensatione Ordinarii vel Nuncii, videtur tolerabilis etiam post Trid. ubi illud quoad hoc non est receptum.

Quaestio 124. An pari modo, quo dictum de duobus beneficiis uniformibus, etiam incompatibilia sint disformia, v. g. dignitas & Canonicius, beneficium curatum & simplex, Canonicius & Capellania in eadem Ecclesia, seu sub eodem rectore; vacetque eorum prabatum ipso jure obtentionem secundum?

Respondeo primò: non convenire in hoc A. A. nam primò: quoad hoc esse paritatem, quòd nimirum jura vetent habere duo etiam disformia sub eodem rectore; dum loquuntur generaliter, ne quis habeat duo beneficia in eadem Ecclesia, tenent Innoc. in c. cum jam dudum. de prab. gl. in c. dudum. 2. de elect. Mand. de signat. gratia. tit. de dispensat. benef. sub eod. rect. apud Azor. p. 2. l. 6. c. 11. q. 2. qui dicit hanc sententiam esse probabiliorum opposita. Eandem sententiam tenet Hojed. p. 2. c. 20. n. 25. si quisque decisum esse à Rota, testantur Puteus & Achill.

& Achill. de Grassi apud Gonz. *gl. 10. n. 39.* incompatibilem esse dignitatem cum Canonicatu in eadem Ecclesia; & sic decum esse à Rotâ in *Lucana beneficiorum*, 4. Novemb. 1579. Archiepiscoporum cum sit dignitas etiam sine præbenda esse incompatibilem sub eodem tecto restatur Garc. *n. 232.* ubi etiam dicit hanc sententiam esse communio-rem per Nav. Contrarium, nempe solum jure prohiberi esse habere duo uniformia, tenent Abb. *conf. 926. vol. 2. dub. 2. n. 1. Felin. in c. ex parte. de concess. præb. n. 30. Lap. alleg. 116. n. 5. Rebuff. in pr. tit. de non promotis intra annum. n. 76.* apud eundem Azor, qui dicit hanc sententiam probabilem. Item Castrop. *loc. cit. n. 6.* cum hac tamen limitatione, si sint simplicia, & singula non sufficiant congrua sustentationi. Item *n. 7.* cum ista limitatione, ut etiam istorum insufficientium esse non possint plura in eadem Ecclesia quam duo; cum triplicem esse in Ecclesia una, ipso jure prohibeatur, & absque Papæ dispensatione id fieri nequit juxta *gl. fin. in Clem. fin. de præb. item apud Gonz. loc. cit. n. 35. Nav. conf. 16 de præb. ubi, quod beneficia debeant esse uniformia ad hoc, ut sit locus incompatibilitati ratione ejusdem tecti, & conf. 21. tit. eod. ubi quod de jure communi permittatur haberi simul dignitatem & Canonicatum in eadem Ecclesia Cathedrali aut Collegiata. & conf. 24. eodem tit. n. 4. & 6. apud Garc. n. 237.* ubi, quod de jure communi duo beneficia difformia ejusdem Ecclesie sibi aliqui non repugnantia propter onera utrique incumbentia eodem tempore non sint incompatibilia, etiam quoad retentionem; quia non facit ea incompatibilia necessitas residendi; nam, cum consistant in eadem Ecclesia, potest quis in utroque residere regulariter, ut in dignitate vel Canonicatu. Eandem sententiam videri sibi veriore de jure, eod quod non sit textus aliquis, ex quo contrarium probetur, ait Garc. *loc. cit. n. 237.* quamvis idem Garc. *n. 254.* dicat ex eo, quod dari non solet dignitas Canonico; nec Canonicatus habenti dignitatem nisi cum narrativa, quod dignitas per unum ex ipsis Ecclesie Canonicis, etiam cum illius Canonicatu & præbenda absque dispensatione Apostolica obtineri consuevit, stylos habere videatur, dignitatem cum Canonicatu in eadem Ecclesia esse incompatibilem de jure, nec posse obtineri absque dispensatione, seclusa consuetudine. Tenet eandem, & communio-rem asserit Pasfil. *3. q. 1. n. 128.* ubi etiam pro exemplo difformium ponit beneficium simplex (intellige præstimonium absque omni onere) & Capellaniam habentem onus celebrandi. Eandem tanquam veriore & communio-rem tenet expressè Gonz. *gl. 10. n. 41.* adeoque quantum quoad hoc, ut ait *n. 43.* teneri simul posse sub eodem tecto Rectoriam cum Capellaniam, aut præstimonio, aut alio simplice. Item unam Capellaniam unius Capellæ & Congregationis cum aliam Capellaniam diversæ Capellæ & Congregationis seu muneris: sub hac tamen limitatione hæc tenet Gonz. *cit. n. 41. & 42.* modò illa difformia non sint talia, ut utrumque requiratur præcisam residentiam ratione tituli, qualia quia hodie ex dispositione Trid. sunt omnes dignitates, Canonicatus, præbendæ, seu portiones in Cathedralibus & Collegiatis, vel hoc ipso ait esse incompatibilia, & eorum duo v. g. dignitatem & Canonicatum non posse haberi simul, cessante consuetudine vel dispensatione, saltem Episcopi: quæ tamen limitatio displicet; quia ut paulò antè dictum ex Nav. neces-

fitas residendi non potest illa facere incompatibilia, quia dum sita sunt in eadem Ecclesia potest quis in utroque residere regulariter, ut in dignitate & Canonicatu; vel certe, ut ait Garc. *cit. n. 137.* si ratione residentie sunt incompatibilia v. g. dignitas cum Canonicatu in eadem Ecclesia, non magis ex dispensatione Episcopi simul haberi poterunt, quam difformia duo in Ecclesiis diversis existentia, utpote ob residentiam incompatibilia.

2. Respondeo secundo: posito etiam esse istiusmodi beneficia ejusdem Ecclesie de jure incompatibilia, non tamen videntur esse incompatibilia primi generis, seu vacare ipso jure præhabitu per affectationem alterius, sed ad summum obtinentem ea cogi posse ad dimitendum alterutrum: ita tenent ex citatis pro primâ sententia Hojeda. Mand. *ll. cit.* & plures alii apud Garc. *n. 231.* & ita decum esse à Rotâ, restatur Achill. de Grassis apud Gonz. *loc. cit. n. 40.*

Quæstio 135. An, & qualiter ex statuto vel dispensatione Episcopali talia duo difformia sub eodem tecto simul haberi possint?

1. Respondeo ad primum: si jure id vetitum est haberi istiusmodi duo, non potest per statutum statui contrarium. Garc. *n. 233.* citans Felin. in *c. quod super his de major. & obed. Rochum in c. fin. de consuetud. sect. 3. à n. 7. Bortzum de synodo. p. 3. an. à n. 26.* quamvis, ut subdit Garc. *n. 234.* ad hoc responderi posset, ideo adhuc valere tale statutum, quod illud jus, quo dicuntur incompatibilia, non sit clarum, dum in contrarium sentiunt plures: & sic absolute (nihil dicendo, an hoc veritum jure) ait Pirh. *de præb. n. 140.* valere tale statutum.

2. Respondeo ad secundum: si jure id vetitum est, non posse in eo dispensare Episcopum; ita tenent consequenter AA. Prima sententia, & nominatim Mand. Innoc. & *gl. supra citati apud Azor, loc. cit. q. 4.* quamvis tamen velint aliqui, etiam ex illis, ut Achill. de Grassis apud Gonz. *loc. cit. n. 40.* esse incompatibilia ita, ut saltem requiratur dispensatio Episcopi, vel consuetudo. Esic absolute iterum ait Pirh. *loc. cit.* posse in hoc dispensare Episcopum. De cetero absolute concedi posse Auctoritate Episcopi (intellige absque eo, quod proprie dispenser) docent AA. secunda sententia, & nominatim Abb. Lap. Rebuff. apud Azor. *loc. cit.* qui & ipse ibi ait: cum opinio Abbatis in hoc puncto sit probabilis, videtur quoque probabile, auctoritate Episcopi concedi posse, ut quis in eadem Ecclesia simul habeat duo beneficia simplicia difformia.

Quæstio 136. An, & qualiter valeat consuetudo, ut quis licite retineat talia difformia, v. g. dignitatem cum Canonicatu in eadem Ecclesia?

Respondeo: valere ejusmodi receptam consuetudinem; ita tenent plerique AA. tam citati pro prima, quam pro secunda sententia; & nominatim Azor. *loc. cit. q. 2. Mandos. ubi supra apud Gonz. loc. cit. n. 39. Achill. de Grassi. ibid. Pirh. cit. n. 140.* citans *c. eam te. de rescriptis. & c. l. de consuetud. in 6. Garc. n. 248.* dicens, consuetudinem talem non esse periculosam; quidquid dicat Hojeda; cum videatur rationabilis, & introducta, ut obtinentes dignitates decentius sustententur: Et sic, quod dignitas cum Canonicatu in eadem Ecclesia, ubi est